

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrund

Finansieringsvilkårene for de mindre og mellemstore virksomheder er af stor betydning for det generelle erhvervsøkonomiske klima. Det er derfor en erhvervspolitisk målsætning, at kapitalformidlingen til disse virksomheder fungerer så godt som muligt til gavn for erhvervsudvikling og beskæftigelse. Det gælder både fremmedkapitalfinansiering og egenkapitalfinansiering. Regeringen har i foråret 1993 gennemført en række initiativer, der forbedrer de mindre og mellemstore virksomheders muligheder for tilførsel af fremmedkapital.

De mindre og mellemstore virksomheders tilførsel af egenkapital har i de senere år været underlagt meget vanskelige vilkår. Den dårlige konjunkturudvikling har yderligere aktualiseret behovet for tiltag, der kan fremme mulighederne for og kvaliteten af tilførsel af egenkapital til de mindre og mellemstore virksomheder og give incitamenter til en større handel med denne type kapital.

Egenkapital er kendetegnet ved at være risikovillig kapital med et lavere krav om afkast på kort sigt mod til gengæld at få mulighed for større afkast på længere sigt. Fremmed- og egenkapital kan i nogle tilfælde være alternativer men vil som oftest være komplementære, idet långiver ofte kræver, at låntager har en vis soliditet og dermed en egenkapital, der fungerer som stødpude. Små og mellemstore virksomheder vil typisk have en ringere soliditet end større virksomheder, hvorfor de er mere sårbare overfor udsving i konjunkturerne.

Små og mellemstore virksomheder med innovative og teknologiske udviklingsmuligheder kan have specielt store vanskeligheder med tilførsel af egenkapital, da vurderingen af sådanne projekter kræver en omfattende ekspertise og en stor ressourceindsats.

I starten af 80'erne oprettedes i Danmark en række venturekapitalselskaber, der bl.a. havde til formål at tilføre egenkapital til mindre virksomheder med udviklingsmuligheder. Det har vist sig vanskeligt at opretholde en rimelig indtjening på denne type virksomhed.

Erfaringerne har vist, at kommerciel drift af venturevirksomhed og tilførsel af egenkapital til udviklingsorienterede mindre virksomheder kræver en meget 'tålmodig' kapital og et stort kapitalgrundlag, eftersom resultaterne først viser sig efter en betydelig årrække. Ligeledes har det vist sig, at engagementerne i de mindre virksomheder skal følges tæt, og der kræves en stor ressourceindsats og ekspertise for at kunne føre sådanne investeringer frem til succes.

En række lande, herunder USA, Holland og Tyskland, har gennemført en række initiativer, der ved garantistillelse eller på anden måde giver incitamenter til investeringer i egenkapital i de mindre virksomheder.

Den hollandske ordning, som minder mest om den her foreslåede, har eksisteret siden 1981. Hollands nationalbank har givet tilladelse til ca. 100 udviklingsselskaber, der aktuelt har over 400 aktive kapitalplaceringer.

Regeringens Erhvervsredegørelse fra september 1993 indeholder ligeledes en beskrivelse af problemstillingen og anbefaler oprettelse af udviklingsselskaber.

Ligeledes har EF-Kommissionen anbefalet, at medlemsstaterne nøje undersøger, om der er behov for særlige tiltag over for små og mellemstore virksomheder for så vidt angår tilvejebringelse af risikovillig kapital.

En nylig rapport fra Nordisk Ministerråd om tilførsel af risikovillig kapital til små og mellemstore virksomheder i Norden fastslår, at der er behov i de nordiske lande for at effektivisere markedet for risikovillig kapital. På baggrund af denne rapport har Nordisk Ministerråd igangsat et arbejde, der skal belyse en række yderligere problemstillinger omkring tilvejebringelsen af risikovillig kapital.

En rapport fra oktober 1993 - »Barrierer for ny industriel vækst« - udarbejdet af Danmarks 3 største revisionsfirmaer, Coopers & Lybrand, KPMG C. Jespersen og Schøbel & Marholt i samarbejde med ugebladet Mandag Morgen konkluderer, at der er et akut behov for tilførsel af egenkapital, der kombineres med tilførsel af viden og knowhow til små og